

Doświadczenia pierwszych lat członkostwa w UE

praca magisterska z Integracji Europejskiej

Pierwsze lata członkostwa Polski w Unii Europejskiej przyniosły znaczące korzyści dla sektora rolnego. ARiMR w tym czasie uruchomiła działania na rzecz polskiej wsi i rolnictwa o niespotykanej dotychczas skali, w wymiarze dostępnych środków jak i liczbie osób objętych programami wsparcia. Około 1,4 mln złożonych i wypłaconych wniosków świadczy o sukcesie pierwszego etapu dopłat bezpośrednich. Do końca marca 2005 roku Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnej wypłaciła około 6,5 mld zł.

W ramach Wspólnej Polityki Rolnej zostały wdrożone instrumenty interwencji na rynkach rolnych, które miały zagwarantować rolnikom stałe ceny zbytu. Do końca 2004 roku wdrożono instrumenty interwencyjne na rynkach: mleka, mięsa, zbóż, skrobi ziemniaczanej, suszu paszowego, cukru, tytoniu, owoców i warzyw.

Stopniowo uruchomiono działania w ramach SPO Restrukturyzacji i Modernizacji sektora rolno-spożywczego oraz rozwoju obszarów wiejskich 2004-2006 oraz Plan Rozwoju Obszarów Wiejskich. Do końca 2005 roku uruchomiono 10 działań w ramach PROW: renty strukturalne, wspieranie gospodarstw niskotowarowych, wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarczych, wspieranie przedsięwzięć rolno-środowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt, zalesianie gruntów rolnych, dostosowanie gospodarstw do wymogów UE, grupy producentów rolnych, pomoc techniczna, uzupełnienie płatności obszarowych oraz projekty w ramach

rozporządzenia nr 1268/1999. łączna kwota jaką pochłoneły działania w ramach PROW wynosi 3592,4 mln euro (tab.13).^[1]

Tabela 13. PROW. Środki i liczba złożonych wniosków (Dane na koniec 2005 roku). Nazwa działania Środki przewidziane na działania w latach 2004-2006 Liczba złożonych wniosków. Renty strukturalne 640,5 27 952 Wsparcie gospodarstw niskotowarowych 376,3 116 783 Wsparcie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarczych 976,8 629 962 Zalesianie gruntów rolnych 101,8 2 061 Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE 243,4 73 950 Wspieranie przedsięwzięć rolno-środowiskowych i poprawa dobrostanu zwierząt 348,9 14 812

Nazwa działania	Środki przewidziane na działanie w latach 2004-2006	Liczba złożonych wniosków
Grupy producentów rolnych	25,4	23
Pomoc techniczna	34,0	39
Uzupełnienie płatności obszarowych	705,3	1 366 055
Projekty w ramach rozporządzenia nr 1268/1999	140,0	—
Razem	3 592,4	2 940 294

Źródło: MRiRW Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich, ARiMR. Drugim programem pomocy, jaki został wdrożony jest SP00W, składa się z 15 działań a jego łączny limit środków wyniósł 1769,9 mln euro(tab. 14).

Obecnie trwają przygotowania do nowego okresu przygotowawczego. W 2007 roku rozpoczyna się kolejny okres finansowy dla polityki UE. Wstępny projekt PO R0W na lata 2007-2013 został opracowany przez MRiRW.

Tabela 14. SP0-Restrukturyzacja i modernizacja sektora rolno-

żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich. Środki i liczba złożonych wniosków (dane na koniec 2005).

Nazwa działania	Środki przewidziane na działania w latach 2004-2006	Liczba złożonych wniosków
Inwestycje w gospodarstwach rolnych	603,8	19 072
Ułatwienie startu młodym rolnikom	174,1	18 653
Szkolenia	20,0	307
Wsparcie doradztwa rolniczego	53,6	39
Przywracanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego naturalną katastrofą lub pożarem oraz wprowadzenie odpowiednich instrumentów zapobiegawczych	12,5	29
Scalenie gruntów	21,3	6
Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego	90,0	1 514
Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do rolnictwa w celu zapewnienia różnorodności działań lub alternatywnych źródeł dochodów	107,1	2 652
Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi	140,0	16
Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem	40,7	1 785
Pilotażowy program LEADER+	18,8	248

Źródło: MRiRW. Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich, ARiMR.

	Środki przewidziane na	Liczba
Nazwa działania	działania w latach	złożonych
	2004-2006	wniosków
Wsparcie systemu zarządzania i wdrażania programu	10,5	71
Rozwój instytucjonalny	5,0	46
Informowanie u promocja programu	8,5	64
Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych	464,1	584
Razem	1 769,9	45 086

Źródło: MRiRW. Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich, ARiMR.

Pierwsze lata członkostwa przyniosły dobrą koniunkturę w rolnictwie i sektorze spożywczym. Po zniesieniu ceł w handlu artykułami rolnymi sektor rolno-spożywczy potwierdził swoją konkurencyjność na rynkach Wspólnoty, co było odzwierciedleniem we wzmacnieniu dynamiki wzrostu polskiego eksportu artykułów rolno-spożywczych i dodatnim saldem tych towarów. Obawiano się, że po otwarciu rynków Wspólnoty i zniesieniu ceł w handlu artykułami rolnymi nastąpi przejęcie rynku importowanymi artykułami z Unii Europejskiej, jednak stało się inaczej. Polska uzyskała swobodny dostęp do rynków, a wzrost eksportu artykułów rolno-spożywczych do państw UE-24 był prawie dwukrotnie szybszy niż tempo wzrostu importu i w całym 2004 roku wyniósł ponad 40%. Z kolei import art. rolnych z UE-24 wzrósł o około 25%, ale nie stanowił konkurencji dla polskich art. rolno- spożywczych.^[2] Wysoki popyt na polską żywność spowodował ograniczenie jej podaży na rynkach krajowych, a w konsekwencji wzrost cen. Wzrost cen przede wszystkim wieprzowiny, która osiągnęła średnią unijną odbił się na portfelach konsumentów, jednak stanowił kolejny czynnik do wzrostu dochodów rolniczych.

Po dwuletnim okresie członkostwa Polski w Zjednoczonej Europie, można stwierdzić, że sytuacja wielu gospodarstw rolnych zmieniła się na lepsze. Polepszyła się relacja cenowa, rośnie eksport, dochodowość produkcji, cały czas trafiają do rolników fundusze ze wspólnej polityki rolnej. Największe korzyści odnoszą gospodarstwa produkcji zwierzęcej, gdzie ceny mięsa- wieprzowiny osiągnęły średnią unijną, natomiast pogorszyła się sytuacja gospodarstw produkcji zbóż, przyczyną jest pogorszenie relacji cen zbóż do cen środków produkcji.

Działania WPR oraz instrumenty poszczególnych programów strukturalnych dają szansę na stopniowe niwelowanie różnic rozwojowych pomiędzy wsią a miastem. Działania te dają nadzieję na poprawę standardów życia ludności wiejskiej, wzrost dochodów a także poprawę atrakcyjności obszarów wiejskich. Jednak należy pamiętać, że pomimo tak dużych środków przeznaczonych na obszary wiejskie jest wiele obszarów, których opóźnienia cywilizacyjne są tak duże, że poprawa ich struktur zajmie wiele lat. Wypłaty środków z programów pomocy PROW i SP0 są początkiem i podstawą rozwoju polskiego rolnictwa, jednak, aby te środki przyniosły zamierzony skutek muszą być nie tylko zaabsorbowane, ale też spożytkowane efektywnie. Miejmy nadzieję, że najbliższe lata przyniosą nam same pozytywne efekty a środki uzyskane pozwolą nam osiągnięcie czołowej pozycji na rynkach Wspólnoty.

[¹] Biuletyn informacyjny: Wspólnoty Europejskie nr 7/8 (164/165) 2005.

[²] W. Poczta, Polska w UE- Doświadczenia pierwszego roku członkostwa, str. Internetowa ukie.gov.pl

Dla osób szukających pomocy w pisaniu prac z różnych dziedzin polecamy serwis [pisanie prac](#) z prawa, administracji, zarządzania, marketingu, pedagogiki i wielu innych dziedzin.